

Amiksesta korkeakouluun – Myytit, data ja nuorten koulutuspolut

Ohjauksen tueksi: väylät ammatillisesta
koulutuksesta AMK-opintoihin ja työelämään

Hanna Nyrönen, kilpailujohtaja, Keuda

Myytit ammatillisesta koulutuksesta

Myytit ammatillisesta koulutuksesta

Usein uskotaan, ettei amiksesta ole realistista tietä korkeakouluun, vaikka data osoittaa toisin.

Hakijoiden taustatiedot

AMK-hakijoista noin 59 % on ammatillisen koulutuksen suorittaneita, mikä osoittaa vahvaa hakeutumista.

Ala- ja valintajärjestelmien vaikutus

Alakohtaiset erot ja valintajärjestelmät vaikuttavat opiskelijajakaumaan ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa.

Suomen dualimalli

Ammatillinen koulutus on toimiva väylä korkeakouluopintoihin. Niin ammattikorkeakouluihin kuin yliopistoonkin.

Ammatillinen koulutus on toimiva väylä korkeakouluopintoihin

Amiksesta yliopistoon

- Ammatillinen perustutkinto (rakennusala)
- Ei lukiotaustaa
- Tavoite: yliopisto
- ~450 tuntia valmistautumista pääsykokeisiin
- Opiskelupaikka: kauppatieteet, Tampereen yliopisto
- Reitti ei ollut suora – mutta mahdollinen.

[Amiksesta Yliopistoon - Kimin tarina Duunitori](#)

Ammatillinen koulutus ja väyläopinnot

Ammatillinen koulutus

AMK-väylä

HOKS eli *henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma* laaditaan jokaiselle opiskelijalle. Mitä opiskellaan, mikä on opiskelun aikataulu ja missä opiskelu tapahtuu.

Henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS) sisältää:

- **tavoitteena oleva tutkinto** tai tutkinnon osat
- aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen
- arvion osaamisen tarpeesta suhteessa suoritettavaan tutkintoon tai tutkinnon osaan
- osaamisen hankkimisen tavat ja sisällöt
- osaamisen osoittaminen eli näytöt
- **yksilölliset ohjaus- ja tukitoimet sekä mahdollinen erityisen tuen sisältö**
- **opiskelijan urasuunnitelma.**

Väyläopinnot ponnahdus- lautana

**Ammatillinen koulutus ei
sulje ovia – se voi avata ne
aiemmin.**

- Amatillinen koulutus mielletään usein suoraksi reitiksi työelämään
- Korkeakouluun siirtymistä pidetään epävarmempana polkuna kuin lukiosta
- Ratkaisu: Opiskelija suorittaa AMK-opintoja jo ammatillisen tutkinnon aikana
- Ohjaus: opinto-ohjaaja + vastuopettaja tukevat yksilöllistä opintopolkua

Hyödyt:

- Sujuvampi siirtymä AMK- tai yliopisto-opintoihin
- Opiskelijalle varmuutta ja tuntumaa korkeakouluopiskeluun
- Käytännön osaaminen + teoria = vahva pohja jatko-opinnoille ja työelämään.

AMK- Väyläopinnot

- Opiskelijana on mahdollisuus tehdä korkeakouluopintoja jo ammatillisten opintojen aikana.
- Väyläopinnot antavat mahdollisuuden aloittaa korkeakouluopinnot jo ammatillisen opiskelun aikana.
- Väyläopinnot suunnitellaan osaksi HOKSia ja ne ovat osa ammatillista tutkintoa.
- Väyläopinnot antavat mahdollisuuden hakea suoraan tutkinto-opiskelijaksi sen jälkeen, kun on valmistunut ammatillisesta koulutuksesta.
- **Korkeakouluopintojen sisällyttäminen ammatilliseen perustutkintoon seuraavasti:**
- *Korkeakouluopinnot, 5 – 15 osp tutkinnosta riippuen.*
- *Yhteisten tutkinnon osien osa-alueita, lukio-opintoja tai muita jatko-opintovalmiuksia tukevia opintoja, 1-25 osp tutkinnosta riippuen.*

Väyläopinnot nopea polku jatko-opintoihin

Ammattitaitoisesta lähihoitajasta sairaanhoitajaksi

- Lähihoitajaopiskelija Sani halusi jatkaa kohti sairaanhoitajan opintoja.
- **Tavoitteena sujuva ja nopea siirtymä ammattikorkeakouluun.**
- Ratkaisu: Korkeakouluopintoja suoritettiin jo ammatillisten opintojen aikana. **Opintopolku rakennettiin yhdessä opettajien ja ohjauksen tuella.**
- Opinnot etenevät joustavasti monimuoto-opintoina
- Mahdollisuus valmistua ammattikorkeakoulusta poikkeuksellisen nuorena.

[Ajankohtaista Keudassa — Väyläopinnot mahdollistivat nopean polun hoitoalan jatko-opintoihin](#)

Väyläopinnot nopea polku jatko-opintoihin

Reitti rakennusmestariksi

- Tarmo, rakennusalan opiskelija valitsi ammatillisen koulutuksen lukion sijaan.
- **Tavoitteena yhdistää käytännön työ ja vahvempi teoreettinen osaaminen rakennusalalta.**
- Ratkaisu: ammatillisten opintojen rinnalla AMK-väyläopinnot. Opinnot sisälsivät mm. matematiikkaa, fysiikkaa ja rakennustuotannon perusteita.
- **Opinnot etenevät joustavasti: 1 pvä AMK, 4 pvää ammatillista koulutusta.**
- Parempi ymmärrys rakennusprosessien kokonaisuudesta ja työmaan toimintalogiikasta.
- Mahdollisuus soveltaa teoriaa välittömästi käytännössä.

[Ajankohtaista Keudassa — Väyläopinnot avasivat reitin rakennusmestarin opintoihin](#)

3 syytä valita väyläopinnot

**Väyläopinnot antavat
etumatkaa, varmuutta ja
useamman reitin
korkeakouluun.**

1. Askeleen edellä

- Saa kokemusta korkeakouluopinnoista jo toisen asteen aikana
- Ei aloitusta nollassa → nopeampi valmistuminen korkeakoulusta ja siirtymä työelämään

2. Ei pääsykoestressiä

- Voi osoittaa motivaation ja kyvyt opintojen kautta
- Voi testata korkeakouluopintoja turvallisesti
- Mahdollisuus tulla valituksi ilman perinteistä pääsykoetta

3. Enemmän mahdollisuuksia tulla valituksi

- Väyläopiskelijoille on varattu omia aloituspaikkoja
- Ei kilpailua samoista paikoista yhteishaun hakijoiden kanssa
- Voi hakea samanaikaisesti sekä väylän että yhteishaun kautta

Huippuosaaminen näkyväksi

Case: Taitaja –kilpailut

Taitaja2026 Keski-Uusimaa

18.-21.5.2026 Tuusulan urheilukeskus

Ammattitaidon suomenmestaruuskilpailu, joka toimii ammatillisen koulutuksen näyttämönä.

48 ammatti-taitolajia

Taitaja9 -tiimikilpailu

50 000 kävijää

400 yhteistyökumppania

1700 opiskelijaa

Taitaja- menestys ja AMK- väylä

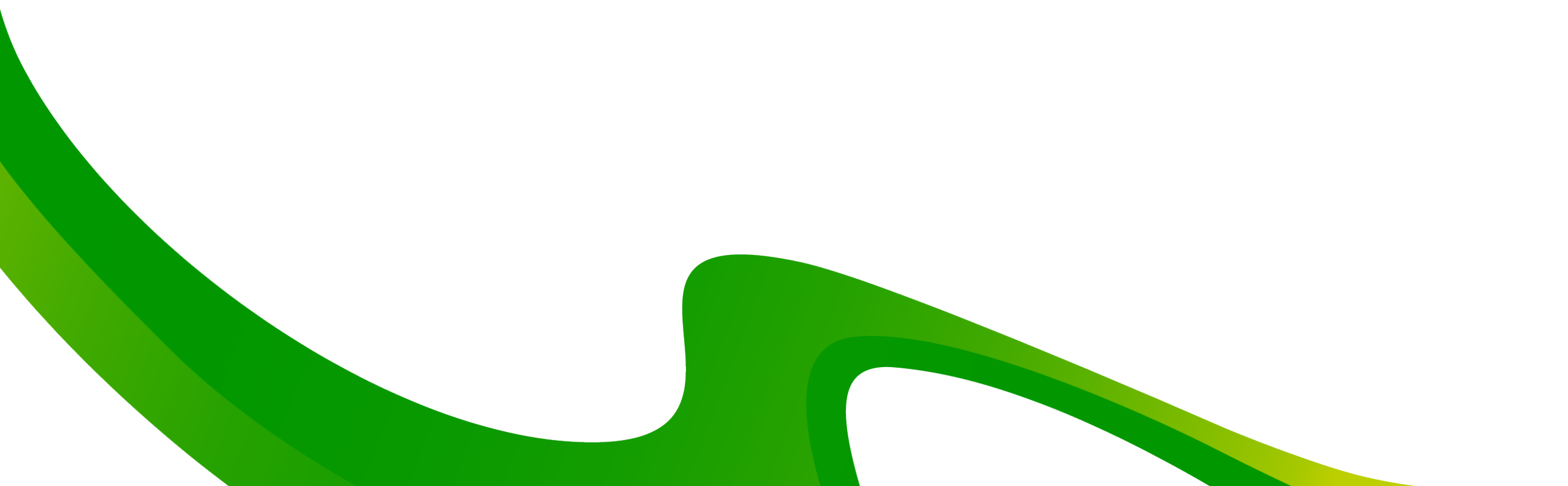
- Tietotekniikan opiskelija Jimi, jolla vahva osaaminen jo opintojen aikana.
- Hopeasija Taitaja2022 -kilpailussa (Tietokoneet ja verkot) osoitti huippuosaamisen
- Ratkaisu: Taitaja-menestys vahvisti motivaatiota edetä suoraan AMK- väyläopintoihin.
- Ammatillisten opintojen viimeisenä vuonna siirtyminen väyläopintoihin ja 30 opintopistettä AMK-opintoja osana ammatillista tutkintoa.
- **Nopeampi ja varmistettu polku insinööriopintoihin.**

Taitaja-väylä Taitaja2026- finalisteille

**Ammatillinen
huippuosaaminen avaa
suoran väylän
ammattikorkeakouluun.**

- 15 ammattikorkeakoulua
- 161 hakukohdetta ja
- 360 aloituspaikkaa eri puolilla maata.
- Taitaja2026-finalistit ovat ammattitaidoiltaan huippuosaajia.

- Selkeä ja motivoiva jatko-opintopolku Taitaja-menestyjille.
- Huippuosaajat tunnustetaan ja palkitaan suoraan osaamisen perusteella.
- Valinta perustuu finaaleissa saavutettuihin, WorldSkills-standardin mukaisiin pisteisiin.
- **Käytössä kevään 2026 toisessa yhteishaussa.**

Työllistyminen, jatkopolut ja koulutustason nosto

Koulutustason nosto ratkeaa kohtaamisissa

Koulutuspolkujen merkitys

Koulutustason nosto tapahtuu nuorten kanssa käydyissä kohtaamisissa, joissa tehdään näkyväksi realistiset koulutuspolut.

Ohjauksen vaikutus

Ohjaajat ja asiantuntijat voivat haastaa myyttejä ja tuoda esiin todellisuutta, mikä avaa nuorille uusia motivaation ja näkymiä.

Ohjauksen tehtävä on tehdä kelpoisuus ja eteneminen näkyviksi ajoissa, ennen kuin valinnat lukkiutuvat.

Yhteiskunnallinen vaikutus

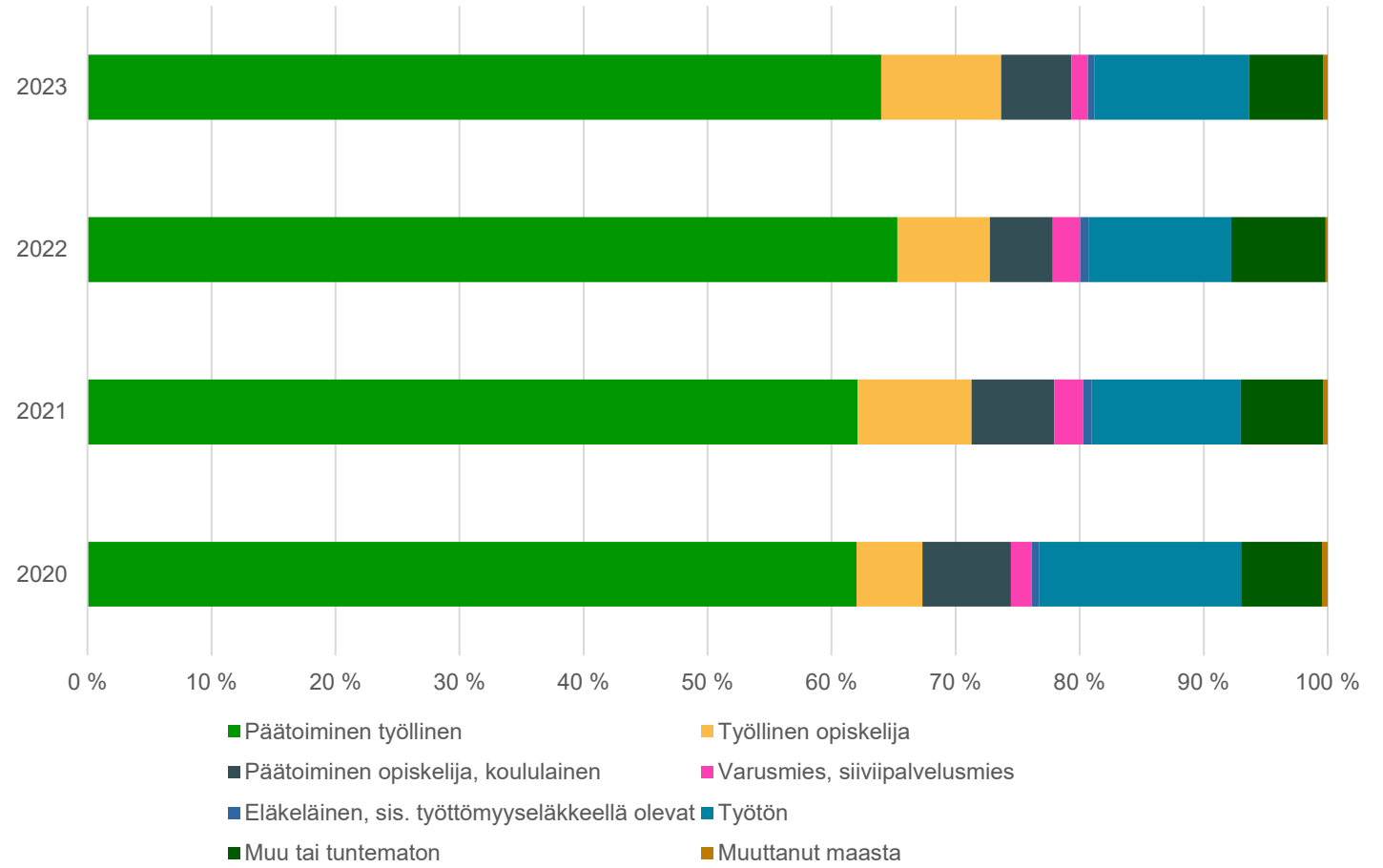
Jokainen ohjaustilanne vaikuttaa yksilön polkuun ja koko yhteiskunnan koulutustason kehittymiseen.

Nuoret aikuiset (20–29-vuotiaat)

	20-29 –vuotiaat yhteensä*	Peruskoulun varassa olevat*	%	Työttömät **	%
Keudan alue yht	20 823	4 684	22 %	1 992	9,6 %
Järvenpää	5157	1205	23 %	622	12 %
Kerava	4077	1176	29 %	450	11 %
Mäntsälä	1629	314	19 %	126	8 %
Nurmijärvi	3831	783	20 %	281	7 %
Pornainen	360	71	20 %	33	9 %
Sipoo	2010	391	19 %	139	7 %
Tuusula	3759	744	20 %	341	10 %
KOKO maa	652 053	122 722	18,8%	≈ 65 000 - 75 000	≈10-11%

Työllistyminen ja jatko-opinnot, koko maa

- Vuonna 2024 ammatillisen tutkinnon suorittaneista, vuosi valmistumisen jälkeen noin 75-80% on joko työssä, opiskelee tai suorittaa varusmiespalvelua.
- Tiedot kerää Tilastokeskus.

Nuoret koulutustason noston ratkaisijoina

Nuorten merkitys

Nuoret muodostavat huomattavan ryhmän, joka vaikuttaa merkittävästi Suomen koulutuspoliittisiin tavoitteisiin.

Koulutustavoitteet 2030

Tavoitteena on nostaa korkeakoulutettujen osuus 50 prosenttiin 25–34-vuotiaissa vuoteen 2030 mennessä.

Reittien näkymättömyys

Monet ammatillisen koulutuksen suorittaneet eivät näe mahdollisuuksia korkeakouluun hakeutumisessa.

Työllisyyspalveluiden rooli

Työllisyyspalveluiden ja ohjauspalveluiden kannustavat kohtaamiset voivat muuttaa nuorten tulevaisuudenkuvaa ja koulutusmahdollisuuksia.

Kiitos!

Pidetään yhteyttä!

Hanna Nyrönen
kilpailujohtaja, Keuda

[Hanna Nyrönen | LinkedIn](#)

Hanna.nyronen@keuda.fi

